

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز

صور تجلسه کمیسیون معادن و فلزات

رئیس کمیسیون : امید اسمعیل ظفر	تاریخ جلسه : ۱۴۰۳/ ۱۲/ ۱۱	محل نشست: اتاق بازرگانی تبریز	ساعت شروع : ۸:۳۰	ساعت اختتام : ۱۰:۳۰
-----------------------------------	------------------------------	----------------------------------	------------------	---------------------

اعضای جلسه : مطابق لیست پیوستی

دستور جلسه :

- ۱- سرمایه گذاری نیروگاه های تجدیدپذیر در استان
- ۲- بررسی نرخ دستوری بورس کالا که برای شرکت های فولادی با صنایع پایین دستی مشکلاتی ایجاد می کند
- ۳- بررسی تقسیط حقوق دولتی و معادن

صورت مذاکرات :

امید اسمعیل ظفر؛ رئیس کمیسیون معادن و فلزات: سال به سال و حتی ساعت به ساعت، کار برای تولیدکنندگان سخت تر می شود، هدف از برگزاری این جلسه، بررسی سه موضوع اساسی در حوزه معادن و فلزات است. استان آذربایجان شرقی تاکنون نتوانسته بود از ظرفیت صندوق توسعه ملی بهره ببرد، تصویب اعطای تسهیلات ۸۰۰ میلیون دلاری برای احداث نیروگاه های تجدیدپذیر در استان، به همت اتاق تبریز، گامی بزرگ برای استان است. مشکل اصلی استان ما در حال حاضر سیستم بانکی است. حتی با تخصیص مبالغ بسیار بالا نیز این مشکل حل نمی شود، چرا که مدیران بانکی قادر به همراهی مستمر و مؤثر با واحدهای تولیدی نیستند. این مسئله منجر به مشکلاتی مانند محدودیت ورود سرمایه به استان شده است. با اینکه در صنعت فولاد استان، شرکت های بسیار توانمندی فعالیت می کنند، اما همچون دیگر شرکت ها قادر به دریافت تسهیلات کافی نیستند و این موضوع به عنوان یکی از چالش های اساسی استان شناخته می شود. مدیران بانکی در استان ما به اندازه مدیران سایر استان ها از بخش خصوصی حمایت نمی کنند و تقریباً هیچ واحد تولیدی وجود ندارد که مشکل دریافت تسهیلات نداشته باشد. در کشوری که سالانه با تورم ۴۰ تا ۵۰ درصدی مواجه است، عدم دسترسی واحدهای تولیدی به تسهیلات، بنیان اقتصاد را متزلزل می کند.

گزارش جلسات سرمایه گذاری صنایع فولادی در خصوص احداث نیروگاه های تجدیدپذیر در استان:
وحید کوچه مشکي، مسئول کارگروه انرژی کمیسیون صنایع و انرژی:

بحث ناترازی انرژی به زودی بر صنعت تأثیرات منفی چشمگیری خواهد گذاشت. در این راستا و بر اساس مصوبه شورای گفت و گو، اخیراً سمیناری برگزار شد که در نتیجه فراخوانی رسمی شکل گرفت. در این رویداد، حدود ۱۴۲ متقاضی و بیش از ۱۰۰ علاقه مند برای تشکیل کنسرسیوم حضور داشتند، در حالی که تعدادی نیز به صورت فردی اعلام آمادگی کرده بودند. با پیشنهاد آقای ژائله و قبول معاونین هماهنگی امور اقتصادی و امور عمرانی استاندار تصمیم گرفته شد پنجره واحدی در اتاق بازرگانی مستقر شود. این پنجره که پیش تر در شهر اصفهان ایجاد شده است، تمامی نمایندگان دستگاه های ذی ربط از جمله برق منطقه ای، محیط زیست و دیگر نهادهای تصمیم ساز را در بر می گیرد. هدف از این اقدام، تسهیل امور مراجعان است و تلاش می شود این پیشنهاد طی هفته جاری به مرحله تصمیم گیری نهایی برسد.

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

در موضوع انرژی، دولت در نظر دارد ضمن تعدیل قیمت ها و شرایط، از نقش تولیدکننده خارج شود. تاکنون انرژی در ایران قیمت گذاری واقعی نداشته است. یکی از تکنولوژی های رایج جهانی در این زمینه، استفاده از گازهای خروجی صنایع مختلف مانند فولاد برای تولید برق است؛ قابلیتی که در استان ما نیز پتانسیل آن وجود دارد. این موضوع تحت عنوان بازیافت حرارتی، قبلاً در جلسات شورای گفت و گوی استان مطرح شده و اجرای آن در سطح استان امکان پذیر است. همچنین پیشنهاد می شود از ظرفیت صندوق سرمایه گذاری ساتبا بهره گرفته شود. علاوه بر این، صندوق های متعددی تعریف شده اند که می توان از مزایای آنها در این راستا استفاده کرد.

سید مرتضی نیرومند؛ کارشناس حوزه صنایع: مطالعه ای که در سال ۹۴ در شهرک های صنعتی انجام شده بود، نشان داد که استان اصفهان، به جز شرکت های فولادی، دو برابر استان آذربایجان شرقی تأمین برق دارد. یکی از چالش های اساسی استان ما، کمبود پست های برق است. ابتدا باید پست های برق ایجاد شوند تا بتوان برق کافی تولید کرد. برای سرمایه گذاری که آماده احداث نیروگاه های خورشیدی هستند، وجود پست و ظرفیت انتقال برق ضروری است. در حال حاضر، پست های برق استان تا ۱۰۰۰ مگاوات ظرفیت دارند که این میزان کافی نیست. اولین چالش در زمینه انرژی خورشیدی نیز تأمین زمین است؛ در صورت عدم دسترسی به زمین های مناسب، امکان اجرای پروژه های بعدی از بین می رود. ضروری است در خصوص تخصیص زمین اقدامات لازم انجام شود.

واگذاری زمین باید بر اساس مقررات و جواز تأسیس به شکل اجاره مادام العمر انجام شود. همچنین، برای خطوط یابی و مکان یابی پست ها نیز نیاز به مطالعات دقیق داریم.

کریم رحیمی؛ نائب رئیس کمیسیون معادن و فلزات اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز:

بحث حق ترانزیت، رقم قابل توجهی در قبوض برق واحدهای فولادی است. انجمن نورد به طور جدی این مسئله را پیگیری می کند، چرا که این اقدام کاملاً برخلاف قرارداد منعقد شده بین واحدهای مصرف کننده و شرکت های برق بوده و مغایر با قوانین و مقررات است. علاوه بر این، اولویت قرار دادن واحدهای فولادی برای قطعی برق نیز نوعی اجحاف در حق آن ها به شمار می رود.

بخش فولاد، که بالاترین گردش مالی، نرخ ارزآوری و تناژ صادراتی استان را به خود اختصاص داده است، در تخصیص منابع در ردیف آخر قرار گرفته، اما در محدودیت ها در صدر فهرست قرار دارد. دریافت حق ترانزیت از واحدهای تولیدی توسط شرکت های برق نه تنها خلاف قوانین است، بلکه قطع برق واحدهای فولادی در مراحل اولیه نیز بی عدالتی آشکاری محسوب می شود.

در سال های گذشته، بخش فولاد از مزیت هایی همچون حامل های انرژی، مواد اولیه و نیروی کار بهره مند بود، اما اکنون با بحران های شدیدی مواجه شده است. با وجود اینکه انتظار می رود ایران تا سال ۱۴۰۴ به تولید ۵۵ میلیون تن محصولات فولادی دست یابد و در این حوزه به قدرت اول منطقه تبدیل شود، بحران های فعلی حتی تحقق این هدف تا سال ۱۴۰۳ را نیز غیرممکن می سازد.

بورس به عنوان پلتفرم معاملات و محل عرضه و تقاضای محصولات باید مکان کشف قیمت واقعی باشد. متأسفانه، تصمیم گیری های کلان در این زمینه توسط یک شرکت خصوصی برای کل ایران انجام می شود. همچنین، قیمت گذاری دستوری از سوی دولت همچنان ادامه دارد که این مسئله نیازمند اصلاح فوری است.

ابلاغیه بورس کالا در تاریخ ۱۴۰۳/۹/۱۸ در خصوص نحوه محاسبه قیمت پایه زنجیره فولاد: به اطلاع می رساند از روز شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۱ قیمت پایه زنجیره فولاد (کنسانتره سنگ آهن، گندله سنگ آهن، آهن اسفنجی، شمش بلوم میلگرد تیرآهن نبشی و ناودانی) به شرح ذیل محاسبه و اعمال خواهد گردید:

دیرخانه کیسون های مشورتی - تخصصی

اگر نسبت معامله به عرضه بیشتر از ۶۰ درصد باشد سقف قیمت پایه مثبت ۳ درصد است.
اگر نسبت معامله به عرضه بین ۳۰ الی ۶۰ درصد باشد سقف قیمت پایه مثبت ۲ خواهد بود.
اگر نسبت معامله به عرضه بین ۱۰ الی ۳۰ درصد باشد سقف قیمت پایه صفر درصد خواهد بود.
اگر نسبت معامله به عرضه کمتر از ۱۰ درصد باشد سقف قیمت پایه منفی ۲ خواهد بود.
اگر هم معامله ای صورت نگرفته باشد منفی ۳ درصد قیمت گذاری می شود.

(اگر به خاطر داشته باشید با پیگیری های انجمن فولاد آذربایجان، انجمن فولاد ایران و انجمن نورد ایران، مارجین شمش و محصول نهایی در میلگرد ۱۶ درصد و در تیر آهن ۱۹ درصد اعلام شد. ولی طبق این بخشنامه و دستورالعمل، مارجین ۱۱ درصد و قیمت میلگرد بیس لحاظ می شود.) علت اینکه ما به عنوان انجمن فولاد و انجمن نورد مخالف این قضیه هستیم این است که در ۹ ماهه سال ۱۴۰۳ شمش فولادی که در بورس تقاضا می شود ۹۵۷۰۰۰۰ تن است. ۷ میلیون تن عرضه شده است ۵ میلیون تن معامله شده است یعنی نسبت در درصد خرید، ۷۰ درصد شمش معامله شده است. در همان بازه ۹ ماهه در میلگرد تقاضا حدود ۴ میلیون و پونصد هزار تومان عرضه حدود ۸ میلیون تومان و معامله حدود ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان بود که برابر با ۲۲ درصد است. این موضوع به این معنا است که بخش خصوصی به تعهدات خود پایبند است و عرضه را انجام می دهد ولی ابزاری برای الزام شخص حقیقی جهت خرید از بورس را ندارد این موضوع خلاف قانون است و بازدارنده رشد و توسعه واحدها است. ظرفیت اسمی محصولات نوردی کشور تقریباً ۳۷ میلیون تن است، اما فقط ۱۴ میلیون تن تولید می شود. ضریب بهره برداری در استان ما زیر ۴۰ درصد است که دلیل اصلی آن، عدم وجود اعتبارات عمرانی، عدم وجود صادرات و قیمت های دستوری است. امسال به هیچ عنوان صادرات نداشتیم بانک مرکزی به دلیل پیمان سپاری ارزی از صادرات جلوگیری کرده است. اگر بخواهیم در همین لحظه از بورس شمش خریداری کنیم ۶۶ هزار تومان قیمت تمام شده آن است.

در استان ۱۵ واحد نوردی داریم ۱۳ واحد ذوب داریم، تولید بیش از مصرف و بیش از نیاز استان و حتی برای استان های همجوار است و این به تنهایی می تواند دلیلی برای مشکلات عرضه کنندگان باشد. همچنین بورس به تنهایی عامل گرانی محصولات است. پیشنهاد می شود این موضوع در شورای گفتگوی استان و بخش خصوصی مطرح شود.
قیمت گذاری دستوری باید از اختیار بورس کالا خارج شود، زیرا بورس یک پلتفرم معاملاتی است و نباید تعیین کننده قیمت باشد. من ترجیح می دهم بر اساس قیمت تمام شده محصول خود، تناژ مورد نیاز را با قیمتی که می خواهیم وارد کنم، اما بورس به ما تکلیف می کند. این موضوع یک مسئله ملی است و رویکردی اشتباه محسوب می شود.

در استان ما، هیچ واحد معدنی وجود ندارد و واحدهای فولادی برای خرید شمش ناچارند از استان های کرمان، یزد یا اصفهان خرید کنند. این موضوع باعث می شود که هزینه کرایه حمل و نقل، که به ازای هر کیلوگرم بین ۱۲۰۰ تا ۱۵۰۰ تومان است، به قیمت تمام شده محصولات اضافه شود. این اختلاف هزینه منجر به تفاوت قابل توجه در قیمت تمام شده محصولات برای واحدهای مستقر در آذربایجان نسبت به واحدهای مستقر در استان های کرمان، یزد یا اصفهان می شود.

غلامرضا سروی؛ عضو هیئت مدیره انجمن فولاد آذربایجان:

هیئت مدیره بورس کالای ایران را شرکت های خصوصی تشکیل می دهند. مشکل نسبت فروش به عرضه می تواند از طریق فروش اعتباری حل شود. اگر بتوانیم بانک ها را مجاب کنیم تا اسناد اعتباری فولادی ها را تنظیم کنند، استان آذربایجان شرقی شاهد پیشرفت چشمگیری خواهد بود.

اما چرا نمی توانیم ۲۰ درصد از تولید خود را در بورس عرضه کنیم؟ این مسئله دو دلیل عمده دارد:

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

۱. عدم نیاز به محصول نهایی در بازار داخلی

۲. نبود صادرات و عدم تسهیل مسیرهای صادراتی

انجمن فولاد آذربایجان در مورد قیمت گذاری بورس کالا علاوه بر پیشنهاداتی که به مرکز ارائه خواهد کرد، درخواست بورس کالا در آذربایجان داریم.

سلیمان نوروزی؛ نائب رئیس کمیسیون معادن و فلزات: پنجشنبه هفته گذشته معاونت معدنی وزارت صمت جناب آقای جعفری در تبریز تشریف داشتند. در خصوص بحث (۱) درصد با ایشان صحبت کردم. تفسیر وزارتخانه با تفسیر اداره صمت کاملاً متفاوت است. طبق نظر وزارت با توجه به اینکه شیوه نامه مربوطه در شورای معادن در حال تنظیم است، نباید در این خصوص از طرف اداره کل استان ها ورود شود. اداره صمت برای سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ رقم ثابتی در خصوص بحث یک درصد برای ۱۸ معدن محاسبه کرده است (۱۸۰ میلیارد تومان) وزارتخانه این موضوع را رد کرده و اعلام کرده است که باید برآورد خسارت صورت گیرد یعنی میزان خسارت باید توسط کارشناس رسمی مشخص شود همچنین باید شاکی وجود داشته باشد. ولی این موارد رعایت نشده است. اداره صمت این موضوع را مکتوب کرده و سه روز مهلت برای پرداخت این مبلغ تعیین کرده است و آخرین صحبت آقای پرنیان مبنی بر اخذ این مبلغ است در حالیکه این موضوع غیر قانونی است. طبق بند ۵ ماده ۴۳ اگر معدنکاران در اثر فعالیت خود به کشاورزان آن منطقه خسارتی وارد کنند می توان تا یک درصد فروش معدن از معدن کار خسارت گرفت. در حال حاضر راهداری نامه ای به شهرستان ها ارسال کرده است و خسارت هایی با مبالغ زیاد تعیین کرده است.

مرتضی انصاری؛ معاون امور معدن و صنایع معدنی اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان آذربایجان شرقی: موضوع یک درصد در جلسه شورای معادن این هفته استان طرح و تصمیم گیری خواهد شد.

ظفر محمدی؛ سرپرست معاونت هماهنگی امور عمرانی استانداری آذربایجان شرقی:

برای بررسی مشکلات، ضروری است که اختیارات استان و اختیارات ملی به درستی شناخته شوند و انتظارات بر اساس این چارچوب ها تنظیم گردد. پرهیز از کلی گویی و تمرکز بر مطالبه گری جزئی و دقیق می تواند منجر به نتایج مؤثرتری شود. برای مثال، در خصوص مشکلات بانکی، مطالبه گری از طریق استانداری می تواند تأثیرگذار باشد. از کل اعتباری که برای استان ما در سال ۱۴۰۳ تخصیص یافته بود (۴ همت)، تا این لحظه تنها ۳۰ درصد آن تخصیص یافته است و انتظارات خاصی نیز از دولت در این زمینه وجود نداشته است.

در مورد انرژی های خورشیدی، اراضی مورد نیاز از سوی منابع طبیعی آماده شده است و اداره برق موظف است بر اساس تقاضاها، پروانه های بهره برداری را صادر کند. تاکنون تعداد ۲۴۰۰ پروانه در این حوزه صادر شده است.

در کمیسیون های اتاق بازرگانی، مشکلات با نگاه کارشناسی جمع بندی شده و در مرحله نهایی به رئیس اتاق بازرگانی و استانداری ارائه می شود. یکی از اساسی ترین مشکلات فولادی ها، نبود رونق در بخش ساخت و ساز و صادرات است. همچنین، تأمین بودجه کافی برای زیرساخت ها، به ویژه زیرساخت های انرژی، از مهم ترین اولویت هایی است که باید از طریق مطالبه گری از رئیس جمهور و استانداری مورد توجه قرار گیرد.

دیرخانہ کمیسیون های مشورتی - تخصصی

عبدالحمید محجل امامی؛ عضو کمیسیون معادن و فلزات اتاق تبریز: یکی از چالش های موجود در بخش معادن، به ویژه در حوزه اکتشاف، تأمین سوخت است، به خصوص سوخت گازوئیل که از اهمیت بالایی برخوردار است و تأمین آن با موانع جدی مواجه شده است.

امید اسمعیل ظفر، رئیس کمیسیون معادن و فلزات اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز: جلسات کمیسیون کاملاً به صورت کارشناسی برگزار می شود و بدون شک مشکلات بانکی یکی از جدی ترین چالش ها هستند که پس از انجام کارشناسی های لازم، مطرح خواهند شد. با اطمینان می توان گفت که در صورت عدم رفع مشکلات بانکی استان، هیچ گونه سرمایه گذاری در این منطقه صورت نخواهد گرفت. سهم استان ما تا سال ۱۴۰۱ از تسهیلات صندوق توسعه ملی تنها ۰.۲ درصد بوده است، در حالی که سهم استان های کرمان، یزد و اصفهان ۹ درصد بوده است. آمار و اطلاعات اقتصادی موجود کاملاً شفاف هستند و قابلیت پیگیری دارند.

جمشید برزگر؛ نایب رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز: لازم است میزان تسهیلات ارائه شده توسط بانک های استان به بخش خصوصی آمارگیری شده و با سایر شهرها مقایسه شود تا عملکرد بانک ها مشخص شود. درخواست بخش خصوصی این است که میزان تسهیلات اهدایی بانک های استان با استان های دیگر برابر باشد. افزایش نرخ چندین کالا از جمله میلگرد، طی هفته گذشته در بازار بورس گفت: افزایش ناگهانی قیمت مصالح ساختمانی، باعث بهم ریختن معادلات پروژه های عمرانی می شود.

ظفر محمدی، سرپرست معاونت هماهنگی امور عمرانی استانداری آذربایجان شرقی: اسامی بانک هایی که تسهیلات کمتری ارائه کرده اند باید اعلام شوند تا موضوع از طریق استانداری پیگیری شود و بر اساس آمار مورد بررسی قرار گیرد.

امید اسمعیل ظفر، رئیس کمیسیون معادن و فلزات اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز: جلسه بعدی باید با حضور مدیران بانک های استان برگزار شود. علاوه بر این، موضوعاتی مانند مشکلات مربوط به انرژی، بورس کالا و قانون یک درصد نیز باید در شورای گفت و گو طرح شود. همچنین جلسه بعدی در مورد موضوعات مختص معادن تشکیل خواهد شد.

مصوبات جلسه :

ردیف	متن مصوبه
۱	تشکیل جلسه مشترک با کمیسیون بانک اتاق تبریز با حضور مدیران بانک های استان در پرداخت تسهیلات
۲	طرح موضوع " بررسی مراتب اعتراض فعالین اقتصادی حوزه فولاد به ابلاغیه شماره ۱۴۰۳/۳۰۰/۳۰۶۰۴ مورخ ۱۴۰۳/۰۹/۱۸ موضوع نحوه محاسبه قیمت پایه زنجیره فولاد " در صحن شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان
۳	جلسه آتی کمیسیون درخصوص موضوعات تخصصی معدن خواهد بود.